

Verantwoording Externe veiligheid (groepsrisico)

Inleiding

Met het voorliggend bestemmingsplan wordt de bestemming "maatschappelijke doeleinden" voor een perceel op de hoek van de Marathonlaan en de Olympialaan gewijzigd in de bestemming "gemengd".

Het plangebied is gelegen op grote afstand van risicovolle bedrijven en transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, spoorweg en waterweg. Voornoemde risicovolle activiteiten vormen geen belemmeringen voor de wijziging van de bestemming.

Een hogedruk aardgastransportleiding (Z-509-01-KR-013, 8 inch, 40 bar) van Gasunie ligt op slechts 10 meter van het plangebied en is daarmee relevant voor het groepsrisico. Het scenario met het grootste effect is een leidingbreuk waarna het vrijkomende gas zal ontsteken (gaswolkexplosie). De 1%-letaliteitsafstand, het invloedsgebied, bij dit scenario ligt op 95 meter aan weerszijde van de leiding.

Toetsingskader

Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van hogedruk aardgastransportleidingen met een externe veiligheidscontour is het besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing. Op grond van dit besluit dienen bestemmingsplannen te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (PR) en de oriënterende waarde voor het groepsrisico (GR). Voor het PR geldt dat er binnen de risicocontour van de 10^{-6} geen kwetsbare objecten kunnen worden gerealiseerd. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als een richtwaarde. Voor het GR geldt, indien er objecten binnen het invloedsgebied liggen, een verantwoordingsplicht. In een aantal situaties kan worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR. Het betreft de volgende situaties:

- het plangebied ligt buiten het gebied behorende bij de afstand waar nog 100% van de aanwezigen kan komen te overlijden, of;
- het GR kleiner is dan 0,1 maal de oriënterende waarde, of;
- het GR neemt met minder dan 10% toe terwijl de oriënterende waarde niet wordt overschreden.

Bij een beperkte verantwoording kan worden volstaan met het vermelden van:

- de personendichtheid in het invloedsgebied van de buisleiding en een uitspraak over de verwachte toekomstige personendichtheid in het geval er concrete ontwikkelingen in het invloedsgebied zijn;
- het GR per kilometer buisleiding en de bijdrage van de ontwikkeling (toegelaten beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten) aan de hoogte van het GR;
- de mogelijkheid tot bestrijding en beperking van rampen;
- de mogelijkheid van zelfredzaamheid van personen in het plangebied.

Ten aanzien van de laatste twee aspecten dient het bevoegd gezag de regionale brandweer in staat te stellen om een advies uit te brengen. Bij een uitgebreide verantwoording worden ook de volgende aspecten verantwoord:

- de maatregelen die door de exploitant worden genomen ter beperking van het GR;
- alternatieve mogelijkheden voor een ruimtelijke ontwikkeling met een lager GR en de voor- en nadelen daarvan;
- andere mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van het GR.

In verband met de bescherming en beheer van de leiding, wordt tevens een belemmeringenstrook bestemd. Binnen deze strook is in beginsel geen bebouwing toegestaan.

Inventarisatie

Volgens de Risicokaart is de PR 10^{-6} -contour gelegen op de leiding zelf. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van voornoemde gasleiding. Gezien de reeds aanwezige bebouwing en het reeds aanwezige gebruik is de verwachting dat door de wijziging geen significante verandering van het groepsrisico zal optreden. In de vigerende situatie is een gebruik gericht op maatschappelijke doeleinden toegestaan. Het gebouw op het perceel is ten dienste van het onderwijs als praktijklokaal gebruikt. Ten behoeve van de onderwijsfunctie zijn er circa 15 personen gelijktijdig in het gebouw aanwezig geweest. Gelet op de toekomstige functie, als zelfstandige bedrijfsmatige inrichting en de afmetingen van het gebouw, is het niet aannemelijk dat er in de nieuwe situatie ter plaatse meer dan 15 personen gelijktijdig aanwezig zullen zijn. Derhalve kan worden aangenomen dat de personendichtheid ter plaatse dan ook niet significant zal toenemen.

Op basis van de gegevens uit de inventarisatie is vastgesteld dat volstaan, kan worden met een beperkte verantwoording.

Advies brandweer

Bij brief van 9 juni 2011, kenmerk RBBUIT-112040, heeft de regionale brandweer advies uitgebracht. Hierin wordt aandacht geschonken aan de zelfredzaamheid van de (toekomstige) gebruikers van bovengenoemde loods. De zelfredzaamheid geeft aan in welke mate de aanwezigen in het effectgebied in staat zijn om zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. De zelfredzaamheidstrategie bij een ramp of zwaar ongeval hangt onder meer af van het soort ongeval, het object waarin personen zich bevinden en de (verminderde) zelfredzaamheid van personen in het object of gebouw. De zelfredzaamheidstrategie voor het *gasexplosiescenario* is afhankelijk van de afstand ten opzichte van de risicobron. Hierbij geldt schuilen of vluchten als beste optie.

Vanwege de beperkte gevaarsinschattingmogelijkheden voor burgers lopen personen in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (woningen, bedrijven) extra gevaar. Met name personen met verminderde zelfredzaamheid (gehandicapten, ouderen, (jonge) kinderen e.d.) worden minder in staat geacht om tijdig te vluchten.

De regionale brandweer adviseert om in de regels van het bestemmingsplan vast te leggen dat kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen (zoals kinderdagverblijven, sociale werkplaatsen e.d.) zijn uitgezonderd van de bestemmingsomschrijving).

Verantwoording van het groepsrisico

Personendichtheid

Het aantal personen binnen het invloedsgebied zal door de wijziging van de bestemming niet significant veranderen.

Bestrijdbaarheid

Ten aanzien van de bestrijdbaarheid geldt dat het plangebied goed bereikbaar is voor hulpdiensten. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende opstelplaatsen (groenstroken en parkeerplaatsen) voor hulpdiensten aanwezig. Verder is in de omgeving van het plangebied voldoende bluswatercapaciteit aanwezig.

Zelfredzaamheid

Ten aanzien van het aspect zelfredzaamheid kan worden opgemerkt dat personen binnen de bestemming "gemengd" in zijn algemeenheid aangemerkt kunnen worden als voldoende zelfredzaam.

Met betrekking tot het advies van de regionale brandweer kan het volgende worden opgemerkt. In de Visie externe veiligheid Roermond, die op 10 juni 2010 door de gemeenteraad van Roermond is vastgesteld, is de ambitie uitgesproken om personen, die zichzelf niet goed in veiligheid kunnen brengen niet wenselijk zijn nabij risicovolle activiteiten. Deze extra kwetsbare groepen kunnen zichzelf bij een dreigende calamiteit niet zelf redden. Om te voorkomen dat dergelijke groepen zich dicht op risicovolle activiteiten bevinden heeft de gemeente de bovengenoemde ambitie verder uitgewerkt door nieuwe functies, waarbij extra kwetsbare groepen aanwezig zijn, niet binnen 200 meter van de grotere transportassen (spoor, A73, N280, N293 en N570) te plaatsen. Hierdoor worden ongewenste veiligheidsknelpunten voorkomen. Het gaat hierbij om de volgende functies: basisscholen, kinderdagverblijven, ziekenhuizen, verzorgingstehuizen en andere functies waar groepen verminderd zelfredzame personen verblijven, die zichzelf in geval een calamiteit met gevaarlijke stoffen niet of minder goed in veiligheid kunnen brengen en waarvoor per situatie beoordeeld moet worden of de zelfredzaamheid voldoende is.

Analoog aan het gestelde met betrekking tot het niet plaatsen van de extra kwetsbare groepen in de nabijheid van bovengenoemde transportassen is deze ambitie doorvertaald naar het niet in de directe nabijheid van een hogedruk aardgastransportleiding (risicovolle activiteit) plaatsen van verminderd zelfredzame personen.

In de regels van het bestemmingsplan is een bepaling opgenomen waarin is bepaald dat verminderd zelfredzame personen niet binnen de bestemming "gemengd" gesitueerd mogen worden. Door voornoemde bepaling is gevolg gegeven aan het advies van de regionale brandweer.

Het plangebied is goed te ontvluchten. De wegen in de nabijheid hebben voldoende capaciteit en er kan van de risicobron af gevlucht worden.

In de bestemmingsregels voor de bestemming "gemengd" is een nadere eisen regeling opgenomen waarin is bepaald dat burgemeester en wethouders ter beheersing van de blootstelling aan giftige, brandbare en explosieve stoffen en uitpandige vluchtroutes nadere eisen kunnen stellen aan de situering van bouwwerken, de inrichting van terreinen, de brutovloeroppervlakte en de hoogte van gebouwen.

Door het stellen van deze nadere eisen hebben burgemeester en wethouders de mogelijkheid om de zelfredzaamheid van de personen binnen bovengenoemde bestemming verder te verbeteren.

Conclusie

Het bestemmingplan voldoet aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico. Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied voor het groepsrisico. Het groepsrisico is verantwoord en wordt aanvaardbaar geacht. De volgende overwegingen hebben daarbij een rol gespeeld:

- de niet significante toename van het groepsrisico;

- het uitsluiten van de situering van verminderd zelfredzame personen in de directe nabijheid van de hogedruk aardgastransportleiding;
- de mogelijkheid voor het opnemen van nadere eisen;
- de mogelijkheden voor bestrijding van een calamiteit aan de gasleiding;
- het restrisico is aanvaardbaar.